

Да разберем пренаталната и След родилна депресия

Какво е пренатална сепресия?

Депресията и тревожността могат да се появят по всяко време – много жени могат да изпитат тези състояния по време на бременност и годината след раждането на бебето (перинаталния период).

Бременността и приспособяването към ново бебе е възнаграждаващо, но носи и промени и предизвикателства.

Въпреки че някои дни ще бъдат по-добри от други, за някои жени, които изпитват проблеми с психичното здраве, всеки ден е борба.

Точно както физическите здравословни проблеми, изпитани по време на бременност, раждане или ранно родителство (напр. високо кръвно налягане), психичните заболявания могат да се случат на всеки.

Важно е да разпознавате знаците и потърсете подкрепа рано.

Докато депресията и тревожността са най-често срещаните видове психични състояния в перинаталния период, има и **други сериозни психични състояния**, които също могат да възникнат по това време (вижте „Други психични заболявания“). депресия „Не почувствах нищо... просто вцепенен, емоционално мъртъв/плосък.“

Перинаталната депресия засяга една от 10 жени по време на бременност и една от шест жени през първата година след раждането. **За разлика от „бебешкия блус“**, който е временен, депресията обикновено не изчезва от само себе си.

Жените с депресия описват, че се чувстват тъжни, унили, вцепенени и празни, без интерес към бебето си, към другите хора или неща, на които са се радвали.

Безпокойство

„Просто съм толкова притеснена за всичко.“

„Не мога да спра да чувствам, че нещо ще се обърка с тази бременност.“

Въпреки, че всички изпитваме известно безпокойство от време на време, при някои хора тези чувства продължават и могат да окажат влияние върху способността им да функционират всеки ден. Състоянията на тревожност вероятно ще бъдат поне толкова чести, колкото депресията по време на бременност и следващата година. Много жени изпитват и двете тревожност и депресия в същото време. Симптомите на тревожност включват чувство на безпокойство, паника или страх, които трудно могат да бъдат спрени или контролирани.

Получаване на подкрепа

Разговорът с вашия общопрактикуващ лекар (GP) или друг здравен специалист е добра първа стъпка за получаване на подкрепа. Като обсъди преживяванията ви с вас и оцени отговорите ви на въпросите в Единбургската скала за постнатална депресия (EPDS) (вижте да изтеглите от „Ресурси“), здравен специалист може да ви помогне да разберете дали може да изпитвате депресия или тревожност и дали може да се възползва от допълнителен съвет или подкрепа. В зависимост от вашите симптоми може да бъдете насочени към специалист (напр. психолог, психиатър).

Кога е необходима спешна помощ?

Ако вие или някой, на когото държите, е в криза, свържете се с вашия личен лекар или местен доставчик на здравни услуги. **Мисли за самоубийство, нараняване на себе си или на вашето бебе могат да съпътстват психични заболявания.**

Ако смятате, че вашият партньор или бебе ще са по-добре без вас, или имате мисли за самоубийство или мисли за нараняване на вашето бебе, потърсете спешна помощ или отидете в спешното отделение на местната болница.

Лечение на перинатална депресия и тревожност

„Знаех, че имам нужда от помощ, просто беше въпрос на намиране на правилната комбинация от помощ за мен.“

Налични са ефективни лечения. Видът на лечението варира в зависимост от индивида и тежестта на състоянието. Често се използва комбинация от лечения за депресия и/или тревожност.

- Психологическата терапия, често наричана „говореща терапия“, може да бъде ефективна при промяна на негативните мисли и чувства, като спира симптомите да станат сериозни и помага за възстановяването. Научаването на вашите симптоми също може да бъде полезно.
- Медикаментите могат да играят важна роля за намаляване на въздействието на депресията или тревожността върху майката, бебето и други членове на семейството. Изследванията показват, че някои лекарства са ефективни и могат да се използват под наблюдението на Вашия лекар. По време на бременност и кърмене Вашият лекар ще може да Ви посъветва за всички рискове, свързани с определени лекарства, и ще вземе предвид благосъстоянието както на Вас, така и на Вашето бебе.

Други състояния на психичното здраве

Има и други по-рядко срещани състояния на психичното здраве, които могат да възникнат по време на бременност или в годината след раждането и могат да бъдат сериозни. Тези състояния включват биполарно разстройство, следродилна (пурперална) психоза и шизофрения.

Съвети за грижа за себе си

„Разговорите с други, които наистина разбират, ми помогнаха да не се тревожа за раждането и да бъда майка.“

- Развийте мрежа за подкрепа от приятели, семейство и/или здравни специалисти и организирайте допълнителна подкрепа през първите няколко седмици след раждането.

- Включете партньора и семейството си в ежедневните грижи за бебето и домакинските задължения.

- Организирайте рутината си, така че да имате време за себе си — използвайте времето, за да се отпуснете или да направите нещо, което ви харесва.

- Говорете с някой, на когото имате доверие, за вашите чувства – споделянето на притесненията ви може да бъде наистина полезно. Съвети за бащи/партньори „Съпругът ми беше фантастичен... той прекарваше толкова време, колкото можеше у дома, помагайки с децата.“

- Включете се в ежедневните задачи, свързани с грижите за вашето ново бебе и домакинството.

- Приемайте предложения за подкрепа от приятели или членове на семейството или организирайте някого, който да помага с храната, домакинската работа и грижите за децата.

- Планирайте известно време като двойка и се опитайте да правите нещо, което харесвате и на двамата.

- Бъдете наясно със собственото си здраве и благополучие. Уверете се, че спортувате, релаксирате и отделяте време за себе си. Съвети за семейството и приятелите „Майка ми оставаше, колкото беше възможно, а съсед и други приятели готвеха храна.“

- Прекарвайте време в изслушване, без да е необходимо да предлагате решения и съвети, освен ако не е поискано.

- Предложете да гледате бебето или по-големите деца, да помогнете с готвенето и чистенето или каквото друго е необходимо.

- Насърчете майката и/или бащата/партньора да потърсят професионална подкрепа, ако е необходимо.

Единбургска скала за постнатална депресия

(EPDS)^ EPDS е набор от въпроси, които могат да ви кажат дали имате симптоми, които са често срещани при перинатални жени с депресия и тревожност.

Силно се препоръчва да попълните този набор от въпроси със здравен специалист. **Това не е предназначено за поставяне на диагноза** – само обучени здравни специалисти трябва да правят това.

*Повече информация за това какво означават различните резултати можете да получите като се свържете със специалист психолог, изпратите вашият резултат на e-mail info.elenagogova@gmail.com или си запишете час за консултация на: www.superdoc.bg –Елена Гогова тел. 0988 963 618

Информационни ресурси за нови и бъдещи родители

Брошура – **Емоционално здраве и благополучие:** Ръководство за бременни жени, млади майки и други лица, които се грижат за тях

Брошура – **Емоционално здраве и благополучие:** Ръководство за нови бащи, партньори и други хора, които се грижат за тях За да изтеглите копия на наличните информационни ресурси, моля, посетете :

www.elenagogova.com

